

ECONOMISCHE KRONIEK.

MUNTVERSLAG — NEDERLANDSCHE STATISTIEK. — ENGELSCHER WHOLESALES. —
ENGELSCHER VEREENIGINGEN. — VEREENIGING VOOR WETTELIJKE ARBEIDS-
BESCHERMING. — ENGELSCHER FINANCIËN.

Muntverslag. Blijkens het Algemeen Verslag van het Munt-College over 1899 is in dit jaar wederom een belangrijk aantal geldstukken aan 's Rijks Munt vervaardigd.

Geslagen toch zijn 35.908.877 stukken, bestaande uit gouden tienguldens en dukaten, guldens, zilveren en bronzen pasmunt voor Nederland en koperen pasmunt voor Nederlandsch-Indië.

Aan gouden muntspeciën zijn afgeleverd: 1° tienguldenstukken opgebracht in 14 partijen 144.840;

2° dukaten, opgebracht in 6 partijen 60.986.

Aan zilveren muntspeciën: 1° guldens 500.000 stuks; 2° pasmunt, 200.000 kwartjes en 1.100.000 dubbeltjes.

Aan bronzen muntspeciën voor Nederland, 5.100.000 centen.

Aan koperen muntspeciën voor Nederlandsch-Indië, 10.400.000 stuks 2½ cents stukken en 18.400.000 stuks centen.

De aanmunting der 10 guldenstukken geschiedde voor rekening van de directie der Javasche Bank. Er is voor gebruikt 879.004⁶¹³ K. G. fijn goud aan baren.

De aanmunting van dukaten had plaats ten verzoeken van de Javasche Bank en van de Nederlandsch-Indische Escomptomaatschappij; eene hoeveelheid van 210.749⁸⁸⁰ K. G. fijn goud werd daaraan besteed.

De guldens zijn vervaardigd uit metaal, verkregen door versmelting van: 65.444 rijksdaalders; 29.625 guldens; 18,810 halve guldens, een franc en een shilling, welke stukken voor den omloop onbruikbaar waren bevonden, en van 120.328 rijksdaalders uit de circulatie, welke stukken te zamen een gewicht aangaven van 5007.430⁵ K. G. en aan fijn zilver

inhielden 4725 K. G., vormende de benoodigde hoeveelheid voor den aanmaak van 500.000 guldenstukken.

De franc en de shilling zijn aangetroffen onder de halve guldens, zoodat hun gezamenlijke waarde hier voor één gulden mag worden aangenomen. Alsdan bedraagt de nominale waarde van de versmolten muntspecie f 503.461.—
aan muntloon is betaald 4.450.—
zoodat de kosten zijn f 507.911.—
waaruit blijkt dat het verlies op deze aanmunting van 500.000 gulden bedraagt f 7.911.

De gereedgemaakte stukken zijn in twee partijen verzonden naar de Nederlandsche Bank, waarvan de kosten hebben bedragen f 46.20.

Van het agentschap van het Ministerie van Finantiën te Amsterdam waren ontvangen 154.800 rijksdaalders uit de circulatie. Er bleven dus 34.472 stuks onder bewaring van het college over.

De zilveren pasmunt is aangemaakt uit daartoe versmolten afgesleten 25- en 10-centstukken.

In Januari had het college van de betaalmeesters ontvangen voor f 61.635.40
en van diverse kantoren der Nederlandsche
Bank voor 139.233.65
te zamen voor . f 200.869.05

bestaande uit: 583.396 kwartjes, 549.176 dubbeltjes en 2.049 stuivertjes.

Van deze stukken zijn bij het uitzoeken nog voor circulatie geschikt bevonden voor een bedrag van f 535.30, nl.

1.224 kwartjes, 1 320 dubbeltjes en 1 946 stuivertjes welke bij den betaalmeester te Utrecht zijn overgebracht.

Van de afgesleten pasmunt zijn in October versmolten:

510.786 25-centstukken, wegende 1.627.644⁵ K. G.
de 547.856 10 " } " 646.406⁵ "
en 103 5 " }

inhoudende op het aangenomen gehalte van 0.63515 voor de 25-centstukken, en van 0.63335 voor de 10- en 5-centstukken: 1.443.2 K. G. fijn zilver, welke hoeveelheid uitmaakt het benoodigde voor den muntslag van 200.000 25-centstukken en 1 120.000 10-centstukken.

De kosten voor dezen muntslag bedragen derhalve	
aan versmolten pasmunt.	f 182.487.25
„ kosten voor uitzoeken	126.80
„ muntloon	7.045.50
	<u>f 189.659.55</u>

gevende een naadeelig saldo van f 29.659.55, ongerekend de kosten van toezending der afgesleten pasmunt aan het college.

De gereedgekomen 25-centstukken, alsmede een bedrag van f 90.000 aan 10-centstukken, zijn verzonden aan de directie der Nederlandsche Bank te Amsterdam, terwijl de betaalmeesters te 's-Gravenhage, Amsterdam, Middelburg, Utrecht en Almelo ieder voor f 3.000, die te Rotterdam voor f 2.000 en die te Arnhem, Dordrecht en Groningen ieder voor f 1.000 aan 10-centstukken ontvingen.

Het college behield een bedrag van f 17.846.50 aan afgesleten 25-centstukken onder bewaring.

Bij Koninklijk besluit van 9 Jan. 1899 n^o. 18, werd machtiging verleend tot aanmunting van f 50.000 in bronzen 1-centstukken.

De benoodigde hoeveelheid brons (12.500 K. G.) werd aangekocht tegen den prijs van f 0.95 per K. G. en — evenals in de laatste jaren — geleverd door de firma Basse & Selve te Altona.

Voor f 42.000 werd aan de directie der Nederlandsche Bank te Amsterdam verzonden; voor f 5.000 aan de Bijbank te Rotterdam, terwijl de betaalmeesters te Rotterdam en te Utrecht ieder voor f 500; die te Almelo, Arnhem, Dordrecht, 's-Gravenhage, 's-Hertogenbosch en Maastricht ieder voor f 300, en die te Groningen voor f 200 ontvingen.

De kosten dezer bronsaanmunting bedroegen:

a. voor aankoop brons	f 11.875.—
b. voor muntloon	10.000.—
c. voor verzendingskosten naar de betaalmeesters	
en de Bijbank	61.10
	<u>f 21.936.10</u>

leverende alzoo een saldo van f 28.063.90.

De vervaardiging van f 75.000 aan centen en van f 5000 aan halve centen werd het college opgedragen bij Koninklijk besluit van 15 Dec. Voor het benoodigde brons moest nu f 1,18

per K. G. aan de firma Basse & Selve betaald worden. In het afgelopen jaar werden slechts 100.000 stuks afgeleverd.

Met de aflevering dezer muntstukken werd de vervaardiging van 18 miljoen $2\frac{1}{2}$ -centstukken en 55 miljoen 1-centstukken Nederlandsch-Indië ten einde gebracht, waartoe het Kon. besluit van 12 Maart 1898 n°. 45, had aanleiding gegeven.

De zilverprijs is in het afgelopen jaar vrij constant gebleven. Tot aan het laatst der maand April bleef de prijs bijna zonder schommelingen op $27\frac{7}{8}$, wanneer de weeknoteering tot $28\frac{5}{8}$ steeg. De prijs was het laagst gedurende October $26\frac{5}{8}$; zoodat het verschil tusschen de uiterste noteeringen niet meer dan 2 pence per ounce standard heeft bedragen, een prijsverschil van ongeveer f 3.50 per K.G.

Aan de muntgezellen werd over het afgelopen jaar geen toelage uitgekeerd.

De gedelegeerde der Javasche Bank te Amsterdam hebben de opmerking gemaakt, dat de aan de Handelsvereniging outleende opgave van gedurende 1898 naar Indië uitgevoerde tienguldenstukken niet juist kan zijn, daar door hun bemiddeling de Javasche Bank 102.000 tienguldenstukken ontving, alzoo 13.999 stuks meer dan de 88,001, welke door de Handelsvereniging, als van Nederland naar Ned.-Indië uitgevoerd, werden opgegeven. In verband daarmee wordt het ultimo December 1898 alhier aanwezige bedrag thans geschat op f 46.923.510.

De in den loop van 1899 vervaardigde stukken zijn, met uitzondering van twee, naar Indië verzonden. De Nederlandsche Bank heeft geen tienguldenstukken uit het buitenland ontvangen of daarvoor afgegeven; bij andere opgaven omtrent uitvoer van goud uit ons land, blijkt niet dat daarmee Nederlandsche standpenningen bedoeld worden, zoodat de aanwezige voorraad op den laatsten van het jaar 1899 geschat kan worden op f 46.923.530.

De hoeveelheid zilveren standpenningen werd verminderd door:

a Uitvoer:

Naar Paramaribo aan rijksdaalders, voor	f	50.000
„ Ned. Oost-Indië, voor	-	8.100.000

b Versmelting:

Voor de aanmunting van guldens van 120.328 rijksdaalders (de andere versmolten stukken behooren niet de circulatie hier te lande)	f	<u>8.450.620</u>
---	---	------------------

doch vermeerderd door:

a. terugvoer, waarschijnlijk uit	
Indië, voor.	f 523.780
b. aanmunting van	- 500.000
	<u>f 1.023.780.00</u>

zoodat de vermindering bedraagt . . . f 7.427.040.00

en de voorraad alsnu geschat wordt op . f 124 123.799.50

Einde 1898 werd de zilveren pasmunt geraamd op f 8.700.977.80
bestaande uit:

f 3.901.243.25 kwartjes; 4.552.592.70 dubbeltjes; 247.141.85
stuivertjes.

De eerste vermeerderden door aanmaak met 200.000 stuks,
doch verminderden door versmelting met 510.786 stuks; alzoo
bedraagt de voorraad f 3.823.544.25. De dubbeltjes vermeer-
derden door aanmaak boven versmelting met 552.144 stuks,
zoodat aanwezig is voor f 4.607.807.10; terwijl de stuivertjes
door versmelting van 103 stuks op een bedrag kwamen van
f 247.136.70.

De bronzen pasmunt vermeerderde met een bedrag van
f 51.000 aan centen, zoodat de ultimo December 1899 aan-
wezige voorraad muntspeciën is te schatten op de navolgende
bedragen:

f 46.923.530.00	aan tienguldenstukken;
124.123.799.50	" zilveren standpenningen;
8.678.488.05	" " pasmunt;
2.158.500.00	" bronzen "

totaal f 181.884.317.55 einde 1899,

tegen - 189.282.827.30 " 1898 (gewijzigd)

alzo met f 7.398.509.75 verminderd.

Aan verdachte muntspeciën werden gedurende 1899 3646
stukken ter onderzoek aan het college aangeboden.

Hiervan zijn uit Nederland 2346 stukken ontvangen, waarvan
verreweg het meerendeel door de Nederlandsche Bank is inge-
zonden, uit Indië afkomstig was en hier te lande niet in om-
loop is geweest.

Van deze uit Nederland ingezonden stukken zijn bevonden:

Valsch: 2212; geschonden: 83; gebrekkig gefabriceerd: 31
en echt en gangbaar: 20.

Van de valsche rijksdaalders was één stuk langs galvanoplastischen weg vervaardigd en waren 1740 stuks op valsche stempels geslagen; 222 guldens waren evenzeer geslagen. De andere valsche stukken waren in vormen gegoten.

Twee belangrijke strafgedingen tegen valsche munters werden voor de arrondissements-rechtbank te Amsterdam behandeld, waarin het college omtrent valsheid der speciën uitspraak had gedaan.

De 1300 stuks uit Indië afkomstig waren in twee zendingen door den Minister van Financiën aan het college overgemaakt.

Daarvan waren: valsch 1295; geschonden 4 en gebrekkig gefabriceerd: 1 rijksdaalder.

Van de valsche stukken waren op valsche stempels geslagen 75 rijksdaalders en 8 guldens; de overige stukken waren gegoten.

De Minister van Koloniën maakte in Juli aan het college over een bedrag van f 74.271.75 aan diverse zilveren muntstukken, welke voor de circulatie minder geschikt schenen.

Van de guldens werd een achttiental nog voor de circulatie geschikt bevonden; vier waren niet meer gangbaar, één stuk was geschonden en elf valsch (geslagen en van vermoedelijk hoog zilveragehalte). Al de andere stukken waren voor circulatie ongeschikt.

De pasmunt werd versmolten en leverde twee baartjes op: één wegende 17.974 K. G., op een gehalte van 719.8 duizendsten en één van 18.028 K. G., met een gehalte van 720 duizendsten. Verkocht ad f 48 per K. G. fijn werd hiervoor f 1.244.06 ontvangen en met de 18 voor circulatie geschikte guldens bij den betaalmeeester overgebracht. De overige rijksdaalders, guldens en halve guldens zijn voor den aanmaak der guldensstukken in den loop van dit jaar gebezigd.

Nederlandsche Statistiek. In het jaarverslag der centrale commissie voor de statistiek wordt allereerst mededeeling gedaan van de adviezen betreffende bewerking en publiceering der 8^{ste} Volks- en Beroepstelling.

De commissie heeft verder den Minister van Binnenlandsche geadviseerd om, met het oog op een eventueel te houden bedrijfstelling, de bevolkingsregisters aan te vullen met een

aanteekening, of het beroep wordt uitgeoefend als hoofd van eenig bedrijf of onderneming of wel als ondergeschikte. In dien zin is beslist door de Kon. besluiten van 3 Oct. 1899 (Stbl. n^o. 210 en 211). De commissie verzocht tevens, dat de gemeentebesturen zouden worden aangeschreven de aanteekening ook in de registers van den burgerlijken stand te doen geschieden. Of de Minister hieraan gevolg heeft gegeven, was nog niet gebleken.

Het houden eener bedrijfstelling aanbevelende, adviseerde de commissie, hoe ongeveer die behoort te worden ingericht. In 't midden latende of niet zulk een bedrijfstelling in 1909 tegelijk met een algemeene volkstelling zou kunnen worden gehouden, acht de commissie het echter gewenscht ze voor de eerste maal vóór dien tijd te doen plaats hebben. Ten aanzien van de verzameling der gegevens adviseert de commissie, dat die bij speciale telling, alzoo niet door verzameling langs ambtelijken weg geschiede, en dat ter verzekering van volledigheid vragenlijsten aan de gansche bevolking worden toegezonden. Wat den omvang aangaat, zou zij meenen, dat de statistiek zou moeten omvatten alle bedrijven van nijverheid, handel, landbouw, visscherij en verkeer, zoodat alleen uitgesloten blijven vrije beroepen en ambten of bedieningen voor zoover niet in betrekking staande tot de overheidsbemoelingen, die in de statistiek worden opgenomen. Omtrent de te stellen vragen merkt de commissie op, dat men zich als in Duitschland zou moeten bepalen tot vragen, die dienen om een beeld te geven van aard en omvang der bedrijven en der territoriale verspreiding, en niet als in België zou moeten trachten gegevens nopens loon en werktijd te verzamelen. Wel zou men de Belgische vraag naar den ouderdom der verschillende ondernemingen kunnen opnemen, terwijl de Duitsche poging om langs dezen weg ook een werkloozenstatistiek te verkrijgen niet behoort te worden nagevolgd. Voor zooveel den landbouw aangaat, zou men een statistiek van den veestapel moeten opnemen, en vragen moeten stellen naar den rechtsgrond van het gebruik, de algemeene bestemming en de uitgestrektheid van den grond, het aantal arbeiders en gebezigde machines, met nog enkele speciale vragen bij bepaalde takken van 't bedrijf. De commissie drukt er herhaaldelijk op, dat haar advies

slechts voorloopig is, en dat eventueel voor afdaling in meer bijzonderheden en voor een kostenraming nader onderzoek noodig zou zijn, o. a. ook plaatselijk onderzoek in Duitschland en België.

De commissie heeft voorgesteld de formulieren voor de tabellen betreffende de gemeentelijke ontvangsten in de Provinciale Verslagen in dier voege te wijzigen, dat zij in overeenstemming zouden zijn met art. 240 der gemeentewet, zooals dit gewijzigd is bij art. 12 der wet van 24 Mei 1897 (Stbl. n^o. 156). En nader heeft zij advies uitgebracht over de opmerkingen van Gedeputeerde Staten van Zeeland, Friesland en Overijsel op haar voorstel. Na kennisneming van een en ander, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken verklaard, dat hij opnieuw zou beslissen in hoever meerdere aanvulling of wijziging in 't model der Provinciale Verslagen noodig zou zijn.

De commissie zond den Minister van Binnenlandsche Zaken een bij haar ingekomen schrijven van den chef der Parijsche Statistiek Jacques Bertillon, verzoekende aansluiting van Nederland, met betrekking tot de statistiek van de sterfte naar de doodsoorzaken, aan een der drie door hem aan het Institut International aangeboden nomenclaturen, die door Frankrijk, Vereenigde Staten, Canada en Mexico gevolgd worden, terwijl ook enkele Zuid-Amerikaansche Staten met 1901 zullen toetreden. De commissie, die een door haar medelid Dr. Saltet bewerkt schema, aansluitende aan de nomenclatuur met 44 rubrieken (de andere te uitgebreide hebben er 99 en 161), overlegt, adviseerde de nomenclatuur in dier voege te wijzigen, dat voor Nederland het recht verkregen wordt op vertegenwoordiging in de internationale Commissie welke om de 10 jaren de nomenclatuur aan een revisie zal onderwerpen. De Minister besloot Nederland aan dat overleg te doen deelnemen, zonder zich vooraf aan een systeem te binden, welk voorbehoud blijkens nader schrijven van den heer Bertillon geen belemmering is.

Uit de mededeelingen omtrent opdachten aan het centraal bureau voor de statistiek en uit het bijgevoegde verslag van den Directeur dier instelling blijkt o. a. dat door het bureau de loopende werkzaamheden der vroegere centrale commissie zijn voortgezet t. w. het verband tusschen welstand, nataliteit en kindersterfte, de bewerking van het geschiedkundig overzicht der Statistiek van het Koninkrijk der Nederlanden, — thans zoover

gevorderd, dat nog in dit jaar met den druk kan worden begonnen, — en de uitgifte van het handschrift van den baron d'Alphonse, Intendant de l'Intérieur de la Hollande over den staat van ons land tijdens de inlijving bij Frankrijk, — welke uitgave is geschied. Verder is dan het bureau aangevangen met de bewerking eener algemeene statistiek der gemeentefinanciën voor de gemeenten met 5000 of meer inwoners, te beginnen met het jaar 1896. De jaargang 1896 is verschenen en die van 1897 gereed. Nog is de bewerking van de Statistiek der Spaar- en leenbanken op uitnoodiging van den Minister van Waterstaat aan het centraal bureau overgegaan.

De Directeur deelt nog mede, dat de totstandkoming eener organisatie op 't gebied der arbeidsstatistiek met ten minste een jaar vertraagd is, omdat de Minister niet heeft kunnen goedvinden daartoe reeds op de begrooting van 1900 gelden aan te vragen, en dat de boekerij steeds in omvang toeneemt en steeds meer geconsulteerd wordt, doch dat gebrek aan werkrachten en aan voldoende plaatsruimte de behoorlijke ordening en de gemakkelijke raadpleging in den weg staat.

Engelsche Wholesales. Aan een uittreksel uit het rapport van den heer Brodrick, secretaris van de Engelsche Wholesale, aan het Internationaal Coöperatief Congres, dat wij in „Ons Belang” vonden, ontleenen wij het volgende:

Wij hebben in Groot-Brittannië 1468 coöperatieve verbruiksverenigingen. Deze worden gedreven door besturen welke door de leden gekozen zijn en onderworpen zijn aan zekere reglementen en bepalingen, maar, meestal, hebben zij gesalarieerde administrateurs en beambten in dienst, die zich bezig houden met de zaken en in de groot-handelsmagazijnen de noodige waren opkoopten. Bij afwezigheid van een organisatie voor deze werkzaamheden, zouden de opkoopters met groote kosten hun waren op verschillende markten zoeken en elkander concurrentie aandoen. De coöperators hebben een zelfde en gemeenschappelijk doel en, voor zoover het deze werkzaamheden betreft, zijn hun belangen dezelfde. Wat zou men nu zeggen van een particulier, die verscheidene winkels had, als hij voor iederen winkel een afzonderlijken opkoopt er op na hield, die zich niet stoorde aan de belangen der overige

winkels? Een dergelijke handelwijze zou, en terecht, beschouwd worden als ontzettend dwaas en nadeelig en de man die zoo deed zou worden versleten voor een zot. De onzinnigheid van zoo'n wijze van doen ligt zóó voor de hand dat het overbodig is hierop nader in te gaan. En toch zou, zonder 't bestaan van de wholesales belast met al de werkzaamheden van inkoop en in 't groot, zulk een wanorde overheerschend zijn. Als een voorbeeld, aantoonend de enorme kostenbesparing, zal ik hier even aanroeren den handel in gedroogde vruchten. Elk jaar bezoekt een opkoper van de Wholesale, vergezeld door een of meer directeuren, de streken in Griekenland en Turkije waar die vruchten worden voortgebracht. Zij onderzoeken den oogst, sluiten met de producenten contract af en koopen duizenden tonnen die regelrecht naar Engeland worden verzonden — op deze wijze uitsparend alle onkosten die de tusschenkomst van verschillende grootere en kleinere handelaars en makelaars en commissionairs zouden veroorzaakt hebben. Door deze handelingen kunnen de kleinere vereenigingen zich vruchten aanschaffen op even voordeelige voorwaarden als zij die hun waren in 't groot koopen.

De Engelsche Wholesale heeft nog een andere onderneming op het touw gezet die wij hier niet stilzwijgend kunnen voorbijgaan — dat is haar handelsvloot. In 1876 heeft zij een schip gekocht en sedert heeft zij er nog meer laten bouwen, zoodat de vereeniging op 't oogenblik vijf groote stoomschepen in de vaart heeft die dienst doen tusschen Engeland en Calais, Rouaan en Hamburg. Deze schepen, in voortdurende communicatie met vreemde havens, bewijzen groote diensten aan den invoerhandel der vereeniging en brengen tot op zekere hoogte vriendschappelijke betrekkingen te weeg met de bezochte landen.

Een ander voordeel dat men van een Wholesale trekt, is de steun, de bescherming, de bijstand in de zaken, die zij aan nieuwe vereenigingen bewijzen kan, in 't begin van haar strijd met haar concurrenten. Dikwijls bevinden zich deze vereenigingen in moeilijke omstandigheden, ja, zelfs in nood, en dan zijn het de groothandelsvereenigingen, die te Manchester of die te Glasgow, die met haar onmetelijke hulpbronnen ze helpen en afdoenden steun verleenen.

Ook is het bouwen van woningen in den kring der werk-

zaamheden van de Wholesales getrokken. Verscheidene verbruiks-vereeningen hadden 't besluit genomen om haar leden de gelegenheid te bieden tot het bouwen van woningen en toen heeft de Wholesale een plan uitgewerkt ten gevolge waarvan de vereeningen, welke niet over een voldoende kapitaal beschikken, kunnen profiteeren van het kapitaal der Wholesale. Sedert twee en een half jaar is dit besluit in werking en heeft zij aan verschillende verbruiksvereeningen meer dan 200000 pond sterling à $3\frac{1}{2}$ pCt. per jaar voorgeschoten.

De volgende cijfers toonen het debiet van de beide coöperatieve groothandelsvereeningen aan n.l. die te Manchester en die te Glasgow in ponden sterling.

	1899. verbruik.	1899. productie.	1899. winst.
Manchester	14.212.375	1.906.262	286.250
Glasgow	5.014.189	1.097.160	213.597
te zamen	19.226 564	3.003.422	499.847

Totaal sedert de oprichting.

	debiet.	winst.
Manchester	174.477.087	2.495.799
Glasgow	54.937.210	1.744.696
totaal	229.414.297	4.240.495

Wij hebben voorzeker alle redenen tot tevredenheid bij zulke resultaten. Deze memorie zou niet volledig zijn zonder opgave van het aantal beambten en werklieden bij deze groothandelsvereeningen in dienst:

	in de productie.	bij 't verbruik.	totaal.
Manchester	8 653	1.734	10.387
Glasgow	4.579	822	5.401
totaal	13.232	2.556	15.788

Engelsche vakvereeningen. De algemeene federatie van engelsche vakvereeningen, opgericht om onderlingen steun te bieden bij werkstakingen, omvatte verleden jaar 44 trade unions met 343.000 leden, thans volgens het jaarbericht 59 met 377.729 leden. Wel belangrijke vooruitgang, maar toch is nog niet meer dan een vierde van het aantal der gezamenlijke vakvereeningen toegetreden. De belangrijkste drie der aangesloten unions zijn de vereenigde machinebouwers met 85908 leden, de gaswerkers met 48.030, de schoen- en laarzenmakers

met 27.993 leden. Ook de textiel-arbeiders zijn vrij algemeen toegetreden, doch niet de groote mijnwerkersvereenigingen, de ketelsmeden en de spoorwegbeambten. In 't eerste jaar waren de inkomsten der federatie 22.563 pd. st., de uitgaven slechts 672. Voortaan wordt op minstens 30.000 pd. st. jaarlijksche inkomsten gerekend.

Het congres der Trade Unions vergaderde dit jaar te Huddersfield. Er waren $1\frac{1}{4}$ millioen leden door 380 leden vertegenwoordigd. Nam het congres in de laatste jaren dikwijls vele collectivistische moties zonder debat van beteekenis en misschien zonder nadenken aan, ditmaal opende de president het met een weldoordachte, philosophisch gehouden rede, waarin de overtuiging werd uitgesproken, dat de moderne economische ontwikkeling naar het collectivisme leidde, en dat dan ook in 't belang van den arbeid de socialistische voortbrenging de kapitalistische behoorde te vervangen.

Vereeniging voor wettelijke arbeidsbescherming. Onder de congressen, ter gelegenheid der parijsche tentoonstelling gehouden, was er ook een gewijd aan de protection légale des travailleurs. Op het congres werden niet onbelangrijke discussiën gevoerd over den wettelijken arbeidsdag, het verbod van nacht-arbeid en de arbeidsinspectie, doch deze debatten leidden niet tot bepaalde conclusiën. Het ontleende echter zijn praktische beteekenis aan het feit, dat daar de grondslag is gelegd voor een Internationaal bureau voor arbeidswetgeving. De wensch dat zulk een bureau zou worden opgericht, is in 1897 op het Zurichsche congres uitgesproken, in aansluiting trouwens aan stappen reeds een jaar te voren door de Zwitsersche regeering tot dat doel gedaan. De verwachting, dat de stichting van zulk een bureau van de regeeringen zou uitgaan, is intusschen niet verwezenlijkt. Daarom zou dit congres op initiatief van den franschen Minister Millerand in 't leven geroepen, trachten de zaak op particulieren grondslag te vestigen, met inroeping van de hulp der regeeringen.

Een rapport over de zaak was uitgebracht en een reglement ontworpen door den Luikschen hoogleeraar Mahaim. Het congres heeft overeenkomstig de voorstellen eener commissie, die de door hem ontworpen statuten herzien had, ze als volgt vastgesteld.

Art. 1. Er is gevormd een Internationale Vereeniging voor arbeidswetgeving (of wettelijke arbeidersbescherming).

De zetel ervan zal in Zwitserland zijn.

Art. 2. Deze vereeniging heeft tot doel:

1°. Tot band te dienen tusschen hen die in de verschillende industrieele landen een arbeidswetgeving noodzakelijk achten;

2°. Te organiseeren een internationaal arbeidsbureau, hetwelk tot taak zal hebben in 't engelsch, fransch en duitsch een „Periodieke verzameling voor de arbeidswetten in alle landen“ uit te geven of zijn medewerking te verleenen aan een dergelijke publicatie.

Deze verzameling zal bevatten:

a. Den tekst of den geresumeerden inhoud van alle in werking zijnde wetten, reglementen of maatregelen van bestuur, die betrekking hebben op de arbeidersbescherming in het algemeen en in 't bijzonder: op den arbeid van kinderen en vrouwen, op de beperking van den arbeidsduur voor volwassenen, op de zondags- of periodieke rust en op de gevaarlijke industrieën;

b. Een overzicht van de wordingsgeschiedenis van deze wetten en reglementen;

c. Een résumé van de rapporten en andere officieele documenten betrekking hebbende op de interpretatie van deze wetten en besluiten:

3°. De studie der arbeidswetgeving in de verschillende landen te vergemakkelijken en in 't bijzonder aan leden inlichtingen te verschaffen over de in werking zijnde wetten en haar toepassing in de verschillende landen.

4°. Door het opstellen van memories of anderszins, de studie van de quaestie der overeenkomst van de verschillende arbeidswetgevingen en evenzoo een internationale arbeidsstatistiek te bevorderen.

5°. Het houden van internationale congressen voor arbeidswetgeving te bevorderen.

Art. 3. De vereeniging bestaat uit alle personen en vereenigingen (andere dan de nationale afdeelingen) die het doel der vereeniging onderschrijven zooals dat is nedergelegd in de artt. 1 en 2, en die bij den penningmeester een jaarlijksche bijdrage storten van 10 frs.

Art. 4. Ieder lid dat, bij het einde van een jaar verzuimd of geweigerd heeft zijn bijdrage te betalen, zal als ontslagnemende worden beschouwd.

Art. 5. De leden hebben recht op de ontvangst van de eventuele publicatiën der vereeniging. Zij hebben eveneens het recht gratis de uitgaven te ontvangen van het Inlichtingebureau, dat zal kunnen worden gevormd, en volgens de bepalingen van zijn speciaal reglement recht op alle gegevens, waarvan de publicatie tot de bevoegdheden van dat bureau behoort.

Art. 6. De vereeniging wordt bestuurd door een bestuur, bestaande uit leden behoorende tot de verschillende Staten die opgenomen zijn onder degenen die recht hebben op een vertegenwoordiging.

Art. 7. Iedere Staat zal vertegenwoordigd worden in het bestuur door 6 leden, zoodra 50 van zijn burgers toegetreden zijn tot de vereeniging. Boven dit getal zal iedere nieuwe groep van 50 leden recht geven op een bestuurszetel meer, zonder dat het aantal bestuursleden voor één Staat tot boven de 10 kan stijgen.

De Regeeringen zullen uitgenoodigd worden ieder een gedelegeerde aan te wijzen, welke gedelegeerden in het bestuur dezelfde rechten zullen hebben als de andere leden.

Art. 8. De duur van het mandaat der bestuursleden is onbeperkt en het bestuur vult zich zelf aan.

De verkiezing van nieuwe bestuursleden inplaats van ontslagnemende, of overledene, zal plaats hebben op voorstel van de leden uit den Staat die recht op de opengevallen plaats.

De verkiezing heeft plaats bij geheime stemming in een vergadering van het bestuur. Het convocatiebiljet voor deze vergadering bevat de namen der voorgestelde kandidaten. De bestuursleden die deze vergadering niet bijwonen, kunnen hun stembiljet in verzegelden brief inzenden.

Art. 9. Het bestuur is bevoegd tot het nemen van alle besluiten, nuttig voor de vervulling van de taak der vereeniging.

Het vergadert in algemeene vergadering ten minste eenmaal per twee jaren.

Het kan bijeengeroepen worden door het dagelijksch bestuur, iederen keer als dit het noodig vindt of als ten minste 15 leden het vragen.

De plaats waar de vergadering gehouden wordt, wordt aangewezen na schriftelijke raadpleging van alle leden van het bestuur door den algemeenen secretaris in een tijdsruimte vastgesteld door het dagelijksch bestuur.

Art. 10. Het bestuur kiest uit zijn midden voor den tijd van twee jaren een dagelijksch bestuur, samengesteld uit een president, een vice-president en een algemeenen secretaris.

Het benoemt eveneens den penningmeester der vereeniging.

Art. 11. Het dagelijksch bestuur heeft tot taak de maatregelen te nemen, noodig voor de uitvoering der besluiten van het bestuur.

Het beheert de fondsen der vereeniging.

Het brengt elk jaar aan het bestuur rapport uit over zijn beheer.

Het benoemt de beambten en andere personen noodig voor den dienst der vereeniging.

Het stelt zich in verbinding, in alle industrieele staten, met specialiteiten en bevoegde mannen, bereid om de inlichtingen te verschaffen over de arbeidswetten en haar toepassing. Deze personen kunnen den titel ontvangen van correspondenten der vereeniging.

Art. 12. De algemeene secretaris heeft de directie over de correspondentie der vereeniging, van het bestuur, en van het dagelijksch bestuur, evenals over de uitgaven van den inlichtingendienst.

Art. 13. De penningmeester int de contributiën en bewaart de fondsen. Hij doet geen betalingen dan na visa van den president.

Art. 14. Een nationale afdeeling van de vereeniging zal gevormd kunnen worden in elk land, zoodra er 50 personen tot deelneming bereid zijn en tegen een betaling van een minimum-contributie van 1000 frs. De statuten der afdeelingen moeten goedgekeurd worden door het bestuur.

Deze afdeelingen hebben het recht te voorzien in de vacatures die zich voordoen onder de vertegenwoordigers van hun land in het bestuur.

De leden van een nationale afdeeling hebben dezelfde rechten als die der vereeniging, onder voorbehoud dat de hun door de vereeniging te verschaffen uitgaven, alsook hun vertegen-

woordiging in den boezem van het bestuur, evenredig zullen zijn aan de jaarlijksche contributie.

Art. 15. Deze statuten zullen niet gewijzigd kunnen worden dan in een vergadering van het bestuur, bij meerderheid van $\frac{2}{3}$ der stemmen van de aanwezige leden en slechts dan als de voorstellen tot wijziging op den oproepingsbrief vermeld waren.

Een voorloopige commissie, die het werk der organisatie nu verder ter hand zal nemen werd benoemd. In deze commissie werden benoemd de heeren: Scherrer (St. Gallen) als president; prof. Mahaim (Luik), als secretaris; prof. Cauwès voor Frankrijk; prof. Toniolo (Pisa) voor Italië; prof. Von Philippovich voor Oostenrijk; Freiherr Von Berlepsch voor Duitschland.

Naar in den loop van het debat medegedeeld werd, is de stichting van een nationale afdeling van het „internationale bureau” reeds verzekerd in Frankrijk, België, Zwitserland en Oostenrijk. Van de andere landen was nog niets bekend.

Engelsche finantiën. De engelsche kanselier der schatkist heeft zich genoodzaakt gezien in 't begin van Augustus een nieuw crediet te vragen wegens toeneming der oorlogskosten in Zuid-Afrika, waarbij nog gekomen zijn uitgaven voor Ashanti en China. De deficitten, waarin door leening voorzien was, beliepen volgens de mededeelingen van Hicks-Beach, 22.541.000 pd. st. over het loopende, 13.882.000 pd. st. voor 't vorige jaar, totaal 36.423.300 pd. st. Hij had daarvoor uitgegeven 8 millioen pd. Treasury bills, terwijl de oorlogsleening van 30 millioen had opgebracht 29.550.000 pd. st. netto. Alzoo had hij een saldo in handen van 1.127.000 pd. Thans vroeg hij bij suppletoire begrooting aan 13 millioen pd. st. zoodat uog in 11.873 000 pd. st. moet worden voorzien, die hij zich weder door leening wenschte te verschaffen. Daar hij gemachtigd was een leening van 35 millioen te sluiten, kon hij zonder nadere parlementaire autorisatie nog 5 millioem opnemen. Verleende men hem een autorisatie van 13 millioen, dan zou hij ten slotte 6 127.000 p'. st. beschikbaar hebben. Hij vroeg daarbij de bevoegdheid te kiezen tusschen een leening, en uitgifte van Exchequer bonds met een looptijd van drie of vijf jaar, of een uitgifte van Treasury bills.

De Minister deelde daarbij mede, dat hij de hoop koesterde

dat de opbrengst der middelen aan zijn raming zou beantwoorden. In de eerste helft des jaars hadden verschillende middelen traag gevloeid; maar thans haalden ze de schade in. Voorts vertrouwde hij, dat weldra een deel der oorlogsuitgaven op de Transvaal zou kunnen verhaald worden vooral daar de mijnen nagenoeg ongedeerd waren gebleven en dus winstgevende exploitatie beloofden; met het oog hierop zou hij bij 't geldopnemen voorzieningen kunnen treffen voor spoedige aflossing.

Sir William Harcourt karakteriseerde deze financieele politiek, die maar leende, in plaats van de lasten althans voor een deel door de belastingschuldigen te doen dragen, als lichtvaardig. De beurs dacht er ook wel zoo over, want Hicks Beach slaagde er niet in de 10 millioen schatkistbons op korten termijn — dezen vorm van leening koos hij — te Londen te plaatsen. Hij zag zich genoopt in 't begin van Augustus de volgende verklaring in het Parlement af te leggen: „Vóór de vaststelling van de wijze van uitgifte der nieuwe Leening heb ik nagegaan of de voorwaarden, die ik mij gerechtigd achtte aan te bieden, inschrijvers zouden lokken. Ik vond daarbij zóó weinig aanmoediging, dat ik het mij, door de leidende Engelsch-Amerikaansche huizen in Londen gedaane, voorstel aannam om de helft der emissie in de Vereenigde Staten op dezelfde voorwaarden als te Londen aan te bieden. Daardoor was het slagen der emissie verzekerd, maar het had nog een ander groot voordeel: jl. Donderdag stond de Reserve der Bank van Engeland zóó laag als nooit te voren in de laatste zeven jaar, en men verzekerde mij, dat hier door een goudbeweging uit de Vereenigde Staten een groote verlichting zou worden aangebracht, indien een groot deel der Leening ginds zou worden genomen.”

Feitelijk kosten nu de 3 pCt. Schatkistbons, uitgegeven à 98, losbaar over 3 jaren à pari onder aftrek van rentevergoeding bij volstorting, vier percent! En, om zelfs tot die bezwarende voorwaarden het succes der emissie te verzekeren, moest de schatrijke John Bull den steun van Amerika inroepen!

Ruimschoots het bedrag der emissie werd in de Vereenigde Staten ingeschreven en 28 millioen dollar, dus ruim de helft, werd toegewezen.